

Nataša je pristna duša iz hiše Rostovih, kjer se ti nehoté takoj vse prikupi in priljubi: Stari Rostov čišla gostoljubnost nad vse, in grofica podpira ga z ljubeznivostjo in dobroto. Starši sin Nikolaj čuti se rojenega za vojno življenje, kateri stan se mu zdi prvi na svetu. V taboru čuti se kakor doma, za vojno čast dal bi življenje. Krepek na telesu in zdrav na duhu je vedno vesel in zadovoljen, ker ne pozna ni prevár ni zvijač. In v resnici napravila je vojna karijera uže takoj v začetku, kakor tudi pozneje na Nikolaja le prijetne vtise, srečen je tudi pozneje v svojem rodbinskem življenji s kneginjo Marijo.

Sestri njegovi Nataši čuditi se moraš vsled njene naravne živosti in veselosti. Njen mladi, iskreni smeh, ki ji prihaja, kakor se pravi, od srca, čuje čitatelj na vsaki strani, kajti duše njene ne rani zlo življenja. S svojim veseljem oduševlja vso rodbino. Veselo koketuje s svojimi čestilci, ki se divijo njeni krasoti. Začetkom smatra se zaljubljeno v kneza Borisa, prijatelja njenega očeta, potem v Denisova in slednjič v kneza Andreja. S poslednjim zapletla se je bila stvar daleč. Nataša smatrala se je kot nevesta Bolkonskega, toda to ni bila prava ljubezen, kajti nenadoma pokaže se v Nataši strast, ki upliva mogočno na razmere. Neki Anatolij Kuragin, mlad, lep človek, s kojim se je bila srečala Nataša, zmeša jej glavico. Le slučajnost reši jo padca. Pjer Bezuhov, ki pozna Kuragina, pove Nataši, da je on davno uže oženjen ter da jo le vara. Od žalosti in studa obupala bi bila skoro Nataša in le v versk ekstazi našla si je uteho potrta njena duša.

Pjer Bezuhov bil je drug Natašin otročjih let sem. Žalost in kesanje delala sta Natašo v njegovih očeh le še prikupnejšo. Čutil je uže, da njegovi poseti v hiši Roslovih zanj niso povsem brez nevarnosti. Tu zamenil je večno mučivše ga vprašanje o brezumnosti vsega zemskega s premišljevanjem o njej. „Ako je poslušal, kako so ljudje blebetali ali ako je sam govoril o ničevih stvarih, ako je čital o podlosti in nesmislih ljudskih, ni se več čudil in jezil se ter povpraševal, čemu blebečejo ljudje, kajti mislil je le nanjo, pri misli nanjo izginile so mu težke misli in čutil se je v drugi, svetli oblasti duševni, v kateri ni moglo biti niti pravičnega niti krivičnega, v oblasti krasote, v oblasti ljubezni, za katero je živel.“ (Dalje sledi.)

Novice.

— Osebnosti. Državnim pravnikom v Ljubljani je imenovan deželnotodni svetnik Fran Preuz v Mariboru. Pravni praktikant v Ljubljani Oskar Dev je imenovan avskultantom. — Konceptni praktikant pri okrajnem glavarstvu graška okolica dr. Fr. Žolgar je poklican na službovanje v naučno ministerstvo. — Odvetniški kandidat v Celju doktor Fran Majer otvori svojo odvetniško pisarno v Sošanju, odvetniški kandidat dr. Josip Abram pa v Trstu. —

Notar v Ponkloštru R. Bračko je premeščen v Smohor. notar v Žel. Kaplji M. Kreunz pa v Podkloster. — Kaznilnični kontrolor v Kopru Anton Pelko je imenovan upraviteljem Koprške kaznilnice, kaznilnični pristav v Gradiški R. Zoratty pa nadzornikom ženske kaznilnice v Begunjah. — Docent na vseučilišču v Črnovcah dr. V. Milkowicz je imenovan profesorjem zgodovine na istem vseučilišču. Milkowicz je spisal znamenito delo o kranjskih samostanih.

— Družbe sv. Cirila in Metoda XIII. velika skupščina bo četrtek dne 11. avgusta v Ribnici.

— Kako slove krstno ime Njegovega Veličanstva uradno slovenski? Profesor Fr. Levec je v „Učiteljskem tovarišu“ priobčil članek, v katerem pojasnjuje, da bi se cesarjevo krstno ime sicer pravilno glasilo Frančišek Jožef, uradoma pa da se mora pisati Franc Jožef, kakor se cesar sam podpisuje že od l. 1848.

— Osnovni shod društva „Naša straža“, o katerega ustanovitvi so se dogovorili drž. poslanci, je bil dne 6. julija ob 3. uri popoldne v mestni dvorani ljubljanski. Na osnovni shod so prišli državni poslanci in nekaj družih zapnikov obeh narodnih strank.

— Umrli je v ljubljanskem Leonišču čast. gosp. Fran Gregori, župni upravitelj v Zatičini, v starosti 48 let.

— Katoliško-politično društvo v Vipavi je dne 29. junija priredilo dobro obiskan shod v Šturijah, na katerem je poročal poslanec V. kurije gosp. dr. Krek o delovanji drž. zbora.

— Shod na Rakeku. Politično in gospodarsko društvo za Notranjsko je priredilo dne 29. t. m. na Rakeku dobro obiskan shod, na katerem so bile sprejete naslednje resolucije: I. „Gospodarsko in politično društvo za Notranjsko“ naj — kakor je to želeti tudi od drugih političnih društev — čim najhitreje vloži pritožbo na c. kr. vlado proti sklepu naše višje sodnije v Gradcu, s katerim se je kršila naša državljanska enakopravnost in odvzela nam možnost, iskati si svojih pravic v našem lastnem jeziku; naši poslanci se pa pozivljejo, da nemudoma in z vso energijo v zvezi s češkim, poljskim in nemškokonservativnim klubom dosežejo pri c. kr. vladi razveljavljenje tega sklepa — in sicer z izvajanjem najstrožjih konsekvencij v slučaju nasprotstva s strani zavezanih klubov ali c. kr. vlade. II. Naši poslanci se z ozirom na žalostno stanje naših parlamentarnih razmer pozivljejo, da še pred zaključenjem parlamentarnega delovanja v sporazumu s zavezanimi klubi dosežejo od vlade zagotovilo, da se bodo osnovala slovenske ljudske in strokovne šole povsod, kjer imamo za to pravico — v Ljubljani pa da se ustanovi slovensko vseučilišče. III. Današnji shod odobrava spravo, sklenjeno mej slovenskima strankama na Kranjskem, z iskreno željo, da se ta sprava točno vzdrži in v kratkem razširi na vse točke javnega delovanja ter da omogoči povsod sodelovanje najboljših močij v obči prid in blagor prebivalstva. IV. Političnemu in gospodarskemu društvu se nalaga dolžnost, da pri prihodnjem zborovanju stavi primeren predlog v svrhu ustanovitve zadrug in društev, ki naj pripomorejo kmečkemu stanu do zaslužka in dela, oziroma produktivnih zadrug in posredovalnic za služek primerno pozameznim krajem na Notranjskem

— Otvoritev črnomaljskega vodovoda bo dne 11. julija. S to slovesnostjo združile bodo prizadete občine Črnomelj, Semič, Kot in Petrovas proslavo 50letnega vladanja cesarjevega. Slavnostni govor bo govoril dvorni svetnik Šuklje.

— Višji ravnatelj tržaškega poštnega in brzojavnega ravnateljstva dvorni svetnik Pokorny pride v Gradec. Nam Slovencem je v tem jako ustrezno, ker dvorni svetnik Pokorny nima kar nič smisla za pojem ravnopravnost.

— **Cerkvene vesti.** Ekspozit na Vrabčah čast. gosp. Jernej Primožič je prezentovan za župnijo Goriče. — Semenški duhovnik čast. gosp. Jos. Kržišnik je nastavljen za kapelana na Črnem vrhu pri Idriji. — Župnik v Gojzdu čast. gosp. Leopold Rihar je imenovan za župnika v Nevljah pri Kamniku.

— **Cesarica — bolna.** V soboto se je izvedela žalostna vest, da je cesarica bolna in sicer se jej širi sree. Zdaj pojde v kopališče Nauheim iskat zdravja.

— **Narodna slavnost v Sežani** dne 3. julija je nad vse pričakovanje sijajno vspela. Priredilo jo je pevsko društvo „Ljubljana“ na korist „Narodnega doma“ v Trstu. Slavnosti se je udeležilo 7000 oseb. Sosebno mnogo udeležnikov je prišlo iz Trsta.

— **Zlato mašo** so dne 5. julija darovali kanonik ljubljanski prečast. gosp. Andrej Zamejic, vpokojeni župnik čast. gosp. Jož. Jereb in ekspozit čast. gosp. Andrej Sitar.

— **Cerkvico v čast sv. Cirilu in Metodu** so se zidali rodoljubi v Padriču pri Trstu, da ž njo proslave petdesetletnico cesarjevega vladanja. Cerkvica se blagoslovi dne 10. t. m.

— **Vseslovenski koncert v Pragi.** Ta misel se je sprožila v odličnih čeških glasbenih krogih. Vsak slovanski narod naj bi poslal na koncert svoje najodličnejše pevsko društvo, Slovenci seveda zbor „Glasbene Matice“.

— **Bolnica cesarja Franca Jožefa v Kandiji.** Povodom svojega petdesetletnega vladanja dovolil je cesar konventu usmiljenih bratov v Kandiji, da nosi bolnica njegovo ime „cesar Franc-Jožefova bolnica v Kandiji“.

— **Zaveze slovenskih učiteljskih društev** letno zborovanje združeno z jubilejnim koncertom bo dne 1. in 2. avgusta v Ljubljani.

— **Nadvojvoda Leopold Salvator** je v nedeljo dne 3. t. m. prišel s svojo rodbino na grad Mokrice pri Krškem, kjer ostane čez poletje.

— **Spomenik župniku Mesarju** se razkrije v nedeljo, dne 10. t. m. v župni cerkvi sv. Nikolaja v Bohinjski Bistrici.

— **Zaklad v podporo revnim dijakom slovenske narodnosti iz Trsta in okolice.** V Trstu se je osnoval poseben odbor z nalogo, da nabira prostovoljnih doneskov za potreben zaklad v podporo revnim dijakom slovenske narodnosti iz Trsta in okolice. Ta zaklad naj bi v spomin in v proslavo 50letnice vladanja cesarja Franca Jožefa nosil cesarjevo ime in pospeševal narodno prosveto tržaških Slovencev.

— **«Der Süden»,** Organ für die politischen, culturellen und wirtschaftlichen Interessen der Kroaten und Slovenen, je naslov novemu časniku, kateri je začel izhajati na Dunaju. Izdajatelj lista je slovenski rojak gosp. Jakob Pukl, inspiratorja in fakična lastnika lista pa sta drž. poslanca dr. Ferjančič in Spinčič. List velja na leto 2 gld. 50 kr. Naročnino je pošiljati upravnistvu na Dunaju, I. Plankengasse št. 4. Prva številka je spretno urejena in dobro pisana. Priporočamo ta list v obilno podporo, saj je očitno, da bo mogel svojo važno nalogo izpolnjevati le tedaj, ako bo našel zadostne podpore doma. List je namenjen v podučevanje Nemcev in v informacijo slovenščine in hrvaščine nevesčih politikov, vzdrževati ga pa moramo sami, saj je v našem lastnem interesu, da je javno mnenje o nas dobro informirano.

— **Brzjavna postaja v Zagorju** se je odprla dne 1. julija. Nova postaja ima omejeno službo. Ob enem z otvoritvijo te postaje se je opustila samostojna postaja Toplice-Zagorje.

— **Nova narodna trgovina.** Na Dvornem trgu v Ljubljani je otvoril slovenski rodoljub L. Schwentner knjigarno, zvezano s trgovino in s papirjem. Priporočamo tega vrlega narodnjaka vsem rojakom v podporo. Svoji k svojim — to bodi naše geslo. Samo v tem znamenju smemo upati na zmago.

— **Odvetnikov na Kranjskem** je po zadnjem izkazu 32 in sicer jih je 18 v Ljubljani, 14 pa izven Ljubljane. Odvetniških kandidatov je 17, izmej katerih jih biva v Ljubljani 14.

— **Kmetske posojilnice ljubljanske okolice** računa ki zaključek z dne 30. junijem l. 1898. kaže: Aktiva: Gotovina 4908 gld. 19 kr. Naloženi denarji: 275.396 gld. 37 kr. Posojila: 468064 gld. Kreditni zneski: 21 gld. 56 kr. Inventar: 463 gld. 72 kr. Zastarele obresti 5989 gld. 59 kr. Pasiva: Deleži: 11.324 gld. Rezervni zaklad 19.116 gld. 86 kr. Hranilne vloge 713.987 gld. 10 kr. Naprej plačane obresti 2050 gld. 10 kr. Neizplačana diridenda 54 gld. Upravno premoženje: 754.843 gld. 43 kr. Denarni promet: 1.413.354 gld. 38 kr.

— **Nova učna knjiga za meščanske šole.** V kratkem izide dr. Tomaža Romiha slovenska računica za meščanske šole. To je zadnja knjiga katero še potrebujemo za meščanske šole, katerih Slovenci nimamo niti ene, dočim jih imajo celo v Dalmaciji 10, na Češkem pa nad 200. Nedostajanje meščanskih šol je najboljši dokaz za to, da še vedno nismo spoznali pomena in vrednosti omike.

— **Krošnjarenje v Ljubljani.** Dne 1. julija je stopil v veljave zakon, s katerim se je odpravilo krošnjarenje v ljubljanskem mestu.

— **Iz prisilne delavnice ljubljanske** je ušel 22. let stari prisiljenec Jožef Guggenberger od št. Lorenca v šmohorskem okraju.

— **Mestna hranilnica v Radovljici.** V mesecu juniju 1898 je 115 strank vložilo 27 715 gld. 53½ kr. 68 strank vzdignilo 12 284 gld. 44½ kr. 30 strankam se je izplačalo posojil 10.490 gld. stanje vlog 488.445 gld. 02½ kr. denarni promet 84.480 gld. 08 kr.

— **Iz šale — istina.** V Šiški pri Vodniku sta dva trgovska pomočnika ogledovala neko staro puško, ne vedoč, da je nabita. Jeden pomočnik je v šali nameril na svojega tovariša in pritisnil na petelina. Puška se je sprožila in — nesrečni fant je ležal nevarno ranjen v krvi.

— **Utonil je** dne 3. t. m. v Šmartnem prostak pešpolka št. 27. Simon Koely in sicer pri kopanju

— **Samomori.** 72letni dimnikarski mojster Ivan Turk je skočil v Ljhljanico. Morda je slučajno pri kopanju utonil, a bržčas si je v pijanosti sam končal življenje. — Topničar Jernej Brezovar se je dne 3. t. m. v vojaškem zaporu iz strahu pred kaznijo obesil. — V Celovcu se je iz istega vzroka ustrelil narednik pešpolka št. 17. Jožef Štupica.

— **«Konstitucionalno društvo»,** ki je bilo za časa nemškoliberalnih vlad na Kranjskem uprav vsegamogočno, se je postavilo na nemškonacijonalno podlago in se je prekrstilo v „Deutscher Verein“.

— **Za notarja v Kranju** je imenovan namesto umrlega Globočnika gosp. Anton Šlambergar, doslej c. kr. notar v Ljutomeru.

— **Živela pravica!** V Gorici je policija ukazala raz „Šolski dom“ sneti slovensko zastavo češ, da je ta zastava izzivanje Lahov. Isto tak ukaz je izdalo okr. glavarstvo celjsko glede slovenske zastave, razobešene v Laškem Trgu. Živela taka pravica, ki je specifično avstrijska.

Velika gimnazija ljubljanska je končala 7. julija šolsko leto z zahvalno službo božjo, pri kateri so peli gimnazijski

pevci novo Foersterjevo skladbo: „Missa in honorem s. Aloysii Gonzagae“. Iz tiskanega, 85 strani obsežajočega „Izvestja“ povzamemo te-le podatke: Gimnazija je imela letos 16 razredov, v primeri proti lanskemu letu jednega manj, ker je bil peti razred razdeljen le v dva oddelka, dočim je ta razred od leta 1892/3 sem imel tri oddelke. Začetkom leta je bilo vsprejetih 689 dijakov, koncem leta jih je ostalo še 638. Pri klasifikaciji je dobilo 70 dijakov prvi rrd z odliko, 412 prvi red, 46 drugi red, 23 trojko, 81 pa sme po počitnicah izpit iz pojednega predmeta ponoviti, 6 radi bolezni ni bilo izprašanih. Po napredku najboljši je osmi B razred (sami Slovenci), ki ima izmed 39 učencev 13 odličnjako. Zelo velike so vsote, katere so morali dijaki vplačati, da se smejo poučevati v sedanjih kakor v obče znano, povsem nedostatnih in zdravju škodljivih prostorih, kajti vsprejemnina in prispevki za učila so znašali 1100 gld. 40 kr., šolnina pa lepo vsoto 8580 gl. Od vplačevanja šolnine je bilo v prvem polletju 196, v drugem pa 231 popolnem oproščenih, dva sta plačevala polovico šolnine. Prav izdatne so tudi podpore, katero uživajo učenci na tem zavodu. Ne glede za veliko podporo, katero dobivajo revni dijaki pri „Jeranovi dijaški mizi“, potrošilo se je zanje iz podporne zaloge za nakup obleke v gotovem izplačilu 455 gld. 70 kr. Kranjska hranilnica je podarila 200 gld., ki so se porabili za nakup šolskih knjig manj imovitim dijakom. 91 dijakov je uživalo nstanove v skupnem znesku 8756 gld. 46¹/₂ kr. Iz tega je pač razvidno da bi marsikateri dijak ne mogel študirati, ko bi za olajšavo njegove revščine dobrotniki mladine ne skrbeli v toliki meri. — Dne 8. julija so se začeli ustmeni zrelostni izpiti, h katerim je oglašenih 79 abiturientov.

— **Vrhniška železnica.** Železniško ministerstvo je podaljšalo dobo za zgradbo železnice iz Ljubljane na Vrhniko do 1. junija 1899.

Elizabetin red. Ob priliki jubilejne svečanosti ustanovi naš cesar Franc Jožef I. red, ki se bode dajal samo zasluženim ženam ter se bode nazival po avstrijski cesarici Elizabetin red.

— **Grajsčino Frohsdorf** pri Dunajskem Novem mestu, kjer je dolgo let samotaril zadnji burbonski pretendent na francosko krono, v Goriškem frančiškanskem samostanu pokopani grof Chambord, je kupil cesar za svojo hčer nadvojvodinjo Marijo Valerijo.

Premeten slepar. V Lvovu je policija aretovala necega finančnega uradnika, kateri je državo tekom let osleparil za več tisoč goldinarjev. Ponarejal je namreč nakazila in na njih podlagi dobival pri deželnem plačilnem uradu pokojnino za necega sodnega svetnika, kateri že dolgo počiva v grobu. Šele pri odmerjenju osebne dohodarine se je izkazalo, da je dotični penzionist že davno mrtev in sedaj seveda ni bilo težko dognati, kdo je zanj dobival pokojnino.

— **Nesrečno mesto.** Mesto Stryi je — kakor poročajo iz Lvova — 1. t. m. grozen vihar skoraj popolnoma razdejal. Utrgal se je oblak, ki je poplaval mesto in okolico ter napravil — zlasti na polju in vrteh — velikansko škodo. Strela je udarila v razne hiše ter v vojašnico, kjer je ubila tri infanterijste ter jih mnogo ranila.

— **Morski psi.** Iz Anverseja javljajo, da je v luči Numla navilo veliko morskih psov na belgijski brod, ki se je prekucnil. Psi so požrli 14 mornarjev.

— **Nezvesti ženin.** V Bruslju se je zbralo 29. junija t. l. pred ondotnim magistratom okoli 500 žensk. Tako da je bil ustavljen ves promet. Neki mož se je hotel tistega dne civilno poročiti, česar pa ženska vojska ni hotela dovoliti. Mladi mož je bil namreč svoji hudi nevesti nezvest, dasi je imel že dva potomca. Ko sta se torej pripeljala ženin in nevesta, ju

je ženska druhal napadla ter jima mej silnim krikom zabranila vstopiti v magistratno hišo. Uboga nevesta se je od strahu onesvestila, ženin pa je utekel v varstvu policijstov.

— **Znatna defraudacija.** Na Reki je 26letni komptarist Geza Bauer v službi pri firmi Fischer & Brüll svojemu gospodarju defraudiral 26000 gld. in ž njimi pobegnil. Doslej mu niso mogli priti na sled.

— **Mesec je mrknil** dne 3. julija. Mrak se je začel ob 9. uri zvečer in je trajal do polnoči. Videl se je tudi v naših krajih prav dobro. Seveda je ta redka in zanimiva prikazen obudila veliko radovednost.

— **Čudna državica.** Na otoku Java se nahaja državica, katera ima svojega kralja. Ta sme sicer kraljevati, ali ukazati sme samo to, kar sklene državni svet, kateri obstoji iz treh — žensk.

— **Ubegel tat.** Po dolgem zasledovanju se je lansko leto posrečilo ujeti nevarnega tatu, dezerterja Barošića, kateri se je v obleki nadlajtnanta vozil na Dunaju, v Krakov, v Pešto in v Karlove vari ter na potovanji okradel svoje sopotnike. Vojaško sodišče je premetenega tatu obsodilo na tri leta v ječo, iz katere pa je v ponedeljek pobegnil. Ubeg Barošića je obudil veliko senzacijo.

— **Ženska emancipacija.** V Curihu se je vršilo v nedeljo ljudsko glasovanje, naj se ženskam dopusti izvrševati advokaturo. Predlog je bil z 22.000 proti 20.000 glasom sprejet. Posledica tega je, da začne v kratkem cela vrsta žensk izvrševati advokaturo,

— **Umor v ječi.** V zaporu okrajnega sodišča v Hohenmauthu je ondi zaprti potepuh Karasek necega družega ž njim zaprtega potepuha Hruško ponoči zadavil in to brez vzroka. Domneva se da je Karensak blazen.

Spomenik cesarja Aleksandra III. se razkrije konca meseca avgusta v Moskvi. Dotičnih velikanskih slavnostij se udeleži tudi car Nikolaj.

Največji kolodvor na svetu je v Bombayju ter se zove Viktorijin kolodvor. Ta kolodvor so zidali 10 let, ter je veljal nad 50 milijonov kron. Stavba je iz granita in marmorja ter je zidana v staroindijskem slogu v obliki podkve. Pročelje ima več stolpov, kupolo in mnogo krasnih kipov.

Nesreča na železnici. Mej postajama Bjalistok in Lapi petrogradsko-varšavske železnice se je peljal nedavno kmetski voz z dvanajstimi osebami črez tir, baš ko je prišel vlak, katerega ni bilo več možno ustaviti. Vlak je šel črez voz ter deset oseb tako hudo poškodoval, da so na mestu umrle. —

«Šnops» ni za svinje. Jeden voditelj belgijskih socijalistov, poslanec Vandervelde, ki je hud nasprotnik žganja, kateri napravlja veliko kvara tudi mej belgijskimi delavci, je govoril na nekem shodu. Vedel je, da ima mej poslušalci mnogo prijateljev žganja, zate je menil, da se mora poslužiti v svojem govoru posebno krepkih razlogov. Omenil je med drugim, da je neki prešič popil cel sod žganja ter vsled tega poginil. Uspeh teh besed je bil nepričakovan. Neki poslušalec v ozadju ni mogel krotiti svoje jeze, da se je povžilo po nepotrebnem toliko žganja, ter je zaklical: „Prav se mu je zgodilo, saj žgenje ni za svinje!“

— **Vpliv vremena na nervozne ljudi.** Obče znano je, da slabo vreme kvarno vpliva na bolne ljudi, a da lepo suho vreme prija bolnikom. Nervoznežem pa je lepo vreme zoperno in vpliva nepovoljno na astmo. Vzrok temu je neznan. „Obzor“ meni, da se tolmači ta pojav s tem, da so pri jasnem nebu solnčni žarki jačji, toplejši, nervoznežem pa je baš gorkota zoperna in kvarna.